

Közlemény az adatvédelmi biztos intézményének 20 éves évfordulójára

Az Országgyűlés 1995 júniusában választotta meg az első ombudsmanokat, köztük a személyes adatok védelméhez és a közérdekű adatok megismeréséhez való jog védelméért felelős adatvédelmi biztost is. A két alkotmányos alapjog, a rendszerváltás vívmánya, a demokratikus jogállam garanciája; funkciójuk a polgárok átláthatatlanságának és a nyilvánosság keresztlül az állam és a közpénzek felhasználásának ellenőrzése.

Az adatvédelmi biztos az első parlamenti beszámolóját azzal a megállapítással kezdte, hogy „a magyar társadalomnak az adatvédelemmel, az információs önrendelkezési joggal kapcsolatos érzékenysége sokkal fejlettebb annál, mint amire előzetesen számítani lehetett”, illetve „az adatvédelem nem a társadalmi státusát, iskolázottságát tekintve felső rétegek luxusigényét jeleníti meg”. A fenti két megállapítás máig érvényes az információs önrendelkezési jog érvényesülése terén.

Az alkotmányos reform keretében 2011-ben a jogalkotó az adatvédelmi biztos intézményét az ombudsmani modell átalakításával valós, hatósági bírságolás jogkörrel ruházta fel. A NAIH első elnökeként és volt adatvédelmi biztосként is meggyőződésem, hogy az információs önrendelkezési jog védelmének jelenlegi szintje erősebbé, hatékonyabbá vált, mely eredményesebben szolgálja a jogsértések szankcionálását és a visszaélések megelőzését.

A technika fejlődésének hatásaira az Európai Unióban formálódó új adatvédelmi rendelet várhatóan gyorsabban és hatásosabban tud reagálni. A magyar adatvédelmi jogalkalmazásnak emellett az alkotmánybíráskodás és az ombudsmani gyakorlat során felhalmozott tudást megőrizve kell érvényre juttatnia a közös európai értékeket. Az egységesülő Európában kívánatosnak tartanánk, azt is, hogy az érem másik oldalán, az információszabadság szabályozása és gyakorlata is közös értékeken alapuljon.

Budapest, 2015. július 1.

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár